

Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Μετεκπαίδευση

στην Ψυχοθεραπεία Παιδιών και Εφήβων

Ο ΠΣΨΘ δίνει μεγάλη σημασία στη σοβαρή και σωστή αντιμετώπιση της Ψυχοθεραπείας παιδιών και εφήβων. Η Ψυχοθεραπεία και Συμβουλευτική Παιδιών και Εφήβων χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και υπόκειται, ως λογική συνέπεια της σοβαρότητας και ιδιαιτερότητας του θέματος, γενικά σε ανάλογα, αυστηρά κριτήρια εκπαίδευσης, κατάρτισης και κλινικής πρακτικής αλλά και στο σημαντικό θέμα των δεοντολογικού πλαισίου. Παιδιά και έφηβοι ανοίκουν σε μία από τις πιο ευάλωτες και ευαίσθητες ομάδες ατόμων της κοινωνίας μας και συνεπώς χρειάζονται ιδιαίτερη προστασία. Επίσης πρέπει γονείς, φροντιστές όπως και ,ανάλογα με την περίπτωση, εμπλεκόμενοι φορείς να μπορούν να εμπιστεύονται στο υψηλό επίπεδο και στην επαρκή ποιότητα προσωπικής φροντίδας και θεραπευτικών παρεμβάσεων και επίσης στο υψηλό επίπεδο δεοντολογικής υπευθυνότητας του/της εκάστοτε Ψυχοθεραπευτή/Ψυχοθεραπευτριας.

Ένας παράλληλος στόχος της προσοχής μας αφορά στην ενδυνάμωση και σταθεροποίηση των ίδιων των Ψυχοθεραπευτών και Συμβούλων, οι οποίοι σχετίζονται πολύ στενά με το κάθε παιδί, τον κάθε έφηβο, αντιμετωπίζουν δύσκολες, πολύπλοκες καταστάσεις και εκτίθενται συχνά σε ψυχοφθόρες διαδικασίες. Συνοδευτική προσωπική ψυχοθεραπεία και κλινική εποπτεία είναι απαραίτητα στοιχεία κατά την διάρκεια της Μετ-Εκπαίδευσης.

Αυτός είναι και ο λόγος που σχετικοί Επαγγελματικοί Οργανισμοί και Εκπαιδευτικές Σχολές στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, έχουν ρυθμίσει με καθορισμένα κριτήρια την εκπαίδευση όπως και την πιστοποίηση και το δικαίωμα τίτλου ως «Ψυχοθεραπευτής/Ψυχοθεραπεύτρια Παιδιών και Εφήβων».

Ο παγκύπριος Σύνδεσμος Ψυχοθεραπευτών έχει προσαρμόσει τα εκπαιδευτικά κριτήρια και ως επακόλουθο την αναγνώριση Ψυχοθεραπευτών Παιδιών και Εφήβων στα πρότυπα Ευρωπαϊκών χωρών που έχουν σοβαρή, μακροχρόνια εμπειρία και γνώσεις.

Σε αυτή τη φάση ο ΠΣΨΘ , λαμβάνοντας υπ'οψιν του τα δεδομένα των Κυπριακών Εκπαιδευτικών Ινστιτούτων Ψυχοθεραπείας ορίζει σε γενικές γραμμές τα ακόλουθα κριτήρια, που θα πρέπει να πληρούν Εκπαιδευτικά Προγράμματα, ανεξάρτητα της ψυχοθεραπευτικής προσέγγισης:

Γενικά κύρια Θέματα

- Καταλληλότητα θεραπειών: Αυστηρή επιλογή εκπαιδευόμενων
- Θεωρία και Μεθοδολογία με ευρύ φάσμα (ψυχοπαθολογία, ανάπτυξη προσωπικότητας, διαγνωστική, κοινωνικά και νομικά πλαίσια, ιδιαιτερότητες κουλτούρας, δεοντολογία..κλπ.)
- Ψηλός αριθμός κλινικής πρακτικής άσκησης
- Απαραίτητη κλινική τοποθέτηση
- Προσωπική ανάπτυξη, αυτογνωσία, ομαδική θεραπεία
- Απαραίτητη προσωπική ψυχοθεραπεία σε όλη την διάρκεια της εκπαίδευσης
- Προσωπική και ομαδική εποπτεία
- Αυστηρή τελική αξιολόγηση της προσωπικής ανάπτυξης και των σχετικών γνώσεων
- Διπλωματική Εργασία, Παρουσίαση

Η εκπαίδευση στην Ψυχοθεραπεία ή Συμβουλευτική Παιδιών και Εφήβων μπορεί να προσφέρεται και να σχεδιαστεί ως:

1. ολοκληρωμένη 4-5ετής εκπαίδευση σε αναγνωρισμένη προσέγγιση απο πιστοποιημένο, ειδικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
2. 2ετής μετεκπαίδευση/εξειδίκευση σε αναγνωρισμένη προσέγγιση απο πιστοποιημένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, που απευθύνεται σε ήδη πλήρως εκπαιδευμένους και πιστοποιημένους επαγγελματίες Ψυχοθεραπευτές και Ψυχοθεραπεύτριες
3. Συμβουλευτική Παιδιών και Εφήβων: 2ετές πιστοποιημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται στο ευρύτερο πλαίσιο επαγγελματιών που έχουν στο επίκεντρο εργασίας τους παιδιά και εφήβους ή επαγγελματίες ψυχικής υγείας (π.χ. Ψυχολόγους, Εκπαιδευτικούς, Ψυχιάτρους, Νοσηλεύτες, κ.α)

Η μετεκπαίδευση/εξειδίκευση για **Ψυχοθεραπευτές Παιδιών και Εφήβων** πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον 2 χρόνια διδασκαλίας και να περιέχει (σε γενικές γραμμές):

- - επαφή μαθητή-καθηγητή που αφορά σε Θεωρία, Μεθοδολογία
τουλάχιστον **300** ώρες
- - κλινική εποπτεία με παιδιά σε αναλογία τουλάχιστον 6:1.
τουλάχιστον **300** ώρες
- - προσωπική,ατομική ψυχοθεραπεία
τουλάχιστον **50** ώρες

- κλινική τοποθέτηση/πρακτική άσκηση (Praktikum) σε ειδικές Δομές με επίκεντρο την φροντίδα παιδιών και εφήβων η/και που ασχολούνται με την ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων

τουλάχιστον **60** ώρες

Προγράμματα που αποσκοπούν μετεκπαίδευση στη Συμβουλευτική Παιδιών και Εφήβων πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον 18 μήνες διδασκαλίας και να περιέχουν (σε γενικές γραμμές):

- - επαφή εκπαιδευόμενου-καθηγητή (Θεωρία, Μεθοδολογία)
τουλάχιστον **200** ώρες
- - κλινική εποπτεία με ελάχιστη αναλογία 6:1
τουλάχιστον **200** ώρες
- - προσωπική θεραπεία
τουλάχιστον **30** ώρες

Η προσωπική θεραπεία

Η **προσωπική ψυχοθεραπεία** αποτελεί απαραίτητο, βασικό συστατικό της εκπαίδευσης του ψυχοθεραπευτή καθώς και του σύμβουλου παιδιών και εφήβων. Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να αναπτύξουν προσωπική κατανόηση των ιδιαίτερων δυναμικών σχέσεων που εμπλέκονται στην εργασία με παιδιά και νέους, της ανάγκης για επίγνωση των μεταβιβαστικών διαδικασιών και του δυνητικού συναισθηματικού κόστους της εργασίας σε περιόδους και καταστάσεις μεγάλης ανάγκης, δυσφορίας και στέρησης και ιδιαίτερα σε περιπτώσεις σωματικού και ψυχικού τραύματος.

Η εργασία με παιδιά μπορεί να ενεργοποιήσει, στον ίδιο τον θεραπευτή/θεραπεύτρια, εκ νέου προσωπικές παιδικές εμπειρίες. Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να ενθαρρύνονται να διερευνούν και να επεξεργάζονται τυχόν άλυτα ζητήματα που σχετίζονται με τη δική τους σχέση που αφορούν σε θέματα δεσμού, εξάρτησης και στην δυναμική της εξουσίας.

Ατομική Ψυχοθεραπεία συστήνεται καθ' όλη την διάρκεια της πρακτικής άσκησης των επαγγελματιών ψυχοθεραπευτών.

Ο ΠΣΨΘ αναγνωρίζει και πιστοποιεί με την δυνατότητα συμπληρωματικού τίτλου «Ψυχοθεραπευτής/Ψυχοθεραπεύτρια Παιδιών και Εφήβων»

- * Απόφοιτους εκπαίδευσης σε αναγνωρισμένη προσέγγιση, που προσφέρει πιστοποιημένο, ειδικό πρόγραμμα **ολοκληρωμένης 4-5ετούς εκπαίδευσης** στη Ψυχοθεραπεία Παιδιών και Εφήβων
- * Πλήρως εκπαιδευμένους και πιστοποιημένους Ψυχοθεραπευτές/Ψυχοθεραπεύτριες μετά από **2ετή**

μετεκπαίδευση/εξειδίκευση σε αναγνωρισμένη προσέγγιση απο πιστοποιημένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

- * Ψυχοθεραπευτές/Ψυχοθεραπεύτριες που έχουν ήδη πάρει σχετική Πιστοποίηση και Τίτλο σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα απο Επαγγελματικό Οργανισμό αντίστοιχο με τον ΠΣΨΘ
- * Σε κανένα εγγεγραμμένο μέλος του ΠΣΨΘ επιτρέπεται να φέρει τον τίτλο ή να προσφέρει τις υπηρεσίες του ως "Ψυχοθεραπευτής/Ψυχοθεραπεύτρια Παιδιών και Εφήβων" χωρίς την σχετική πιστοποίηση. Η σχετική ιδιότητα θα αναφέρεται στο μητρώο μελών του Συνδέσμου.